

I. CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Stonehenge

Ogromne kamienie ustawione w magiczny krąg. Niektóre z nich mają ponad 7 metrów wysokości i ważą 40 ton! Różne teorie głoszą, że mogło to być: miejsce składania rytualnych ofiar, świątynia słońca, obserwatorium astronomiczne, pałac królewski, budowla kosmitów (lądowisko dla pojazdów kosmicznych), miejsce, gdzie zbiegają się linie tajemniczych sił i energii.

Budowla, którą możemy podziwiać, nie powstała od razu, wznoszono ją tysiące lat. Początek budowy to około 3050 lat p.n.e. Jak wtedy wyglądał krąg? Był to okrągły rów i otaczające go pionowo ustawione kamienie. W środku usypano niewielką górkę i zrobiono kilkadziesiąt zagłębień (przechowywano tu prochy ludzkie). Pierwszy krąg kamieni wzniesiono dopiero tysiąc lat później. Głazów jest już na miejscu 80. Potężne kamienne bloki pochodzą z gór oddalonych o prawie 400 km. Przy stawianiu głazów nie używano skomplikowanych maszyn – głównie stosowano wymagające ludzkiej siły drewniane wałki i dźwignie. Wielu robotników umarło ze zmęczenia.

Nie wiadomo, jak transportowano z odległych gór olbrzymie kamienie, jak przygotowano, obrobiono je bez współczesnych maszyn, szlifierek. Nie wiadomo, po co ustawiono kamienie i kto to zrobił.

Najwięcej faktów wskazuje na to, że kamienny krąg to obserwatorium astronomiczne, służące do pomiaru czasu (na przykład pór roku). Budowla znajduje się w miejscu wymarzonej na obserwację nieba – to wzniesienie otoczone płaską i szeroką dolinką. Naprawdę widoczność jest ze wzgórza doskonała i sięga bardzo daleko. Można stąd obserwować na przykład wschody i zachody słońca, zaćmienia księżyca i inne zjawiska astronomiczne.

wg *Stonehenge* [w:] „Victor Junior”, nr 10, 28 maja 2008 s. 44.

1. O budowlu Stonehenge wiemy, że:

- a) służyła kosmitom
- b) stanowi ruiny dawnego miasta
- c) stawiano ją ludzkimi siłami
- d) postawili ją wyznawcy boga słońca

2. Budowla Stonehenge fascynuje ludzi, ponieważ:

- a) jest najpotężniejsza na kuli ziemskiej
- b) jej budulcem są kamienie szlachetne
- c) ma magiczne działanie
- d) świadczy o mentalności naszych przodków

3. Badacze Stonehenge zastanawiają się nad:

- a) czasem powstania budowli
- b) stosowaniem maszyn budowlanych
- c) miejscem wydobywania kamiennych bloków
- d) sposobem transportowania budulca

4. Prawdopodobnie Stonehenge służyło astronomom, gdyż:

- a) stanowi doskonały punkt obserwacyjny
- b) mieści wiele osób
- c) składa się aż z 80 głazów
- d) ma kształt kręgu

5. Podejrzewa się, że Stonehenge jest miejscem pochówku rytualnych ofiar, ponieważ:

- a) w pobliżu nie ma innych cmentarzy
- b) jest ciche i odosobnione
- c) w zagłębieniach ziemi znaleziono prochy ludzkie
- d) pionowe kamienie przypominają nagrobki

6. Stonehenge mogło być świątynią słońca, gdyż:

- a) kamienie wznosiły się ku słońcu
- b) dawniej wiele ludów czciło słońce
- c) słońce odbijało promienie od skalnych bloków
- d) słońce wypaliło ziemię wewnątrz kręgu

II. NAUKA O JĘZYKU

7. Wyrazem nieodmiennym jest:

- a) poczekalnia
- b) ciekawski
- c) zanieśli
- d) wysoko

8. Prawidłowo nazwano przypadek rzeczownika w zdaniu:

- a) Powiedział to mojej mamie. – celownik
- b) Przeczytał już ten artykuł. – mianownik
- c) Nie dawaj mu ciastek. – biernik
- d) Pomaluj to kredkami. – miejscownik

9. Prawidłowo określono osobę i liczbę czasownika w zdaniu:

- a) Skoczyli najdalej. – 2 osoba I. mnogiej
- b) Przyszedłeś za późno. – 1 osoba I. pojedynczej
- c) Widzieliśmy lisa. – 1 osoba I. mnogiej
- d) Zająłem I miejsce. – 3 osoba I. pojedynczej

10. Zdanie *Najpiękniej skoczego mazura zatańczyły dzieci z obozu harcerskiego.* – zawiera:

- a) 2 czasowniki
- b) 2 przysłówki
- c) 2 przymiotniki
- d) 2 rzeczowniki

11. Formę rodzaju męskoosobowego ma przymiotnik w zdaniu:

- a) Tam rosły piękne kwiaty.
- b) Na wojnie ginęli młodzi żołnierze.
- c) Białe obłoki płynęły po niebie.
- d) Najlepszy uczeń dostał nagrodę.

12. Według alfabetu są zapisane wyrazy:

- a) rząd, ręka, rumor
- b) ciastko, cisza, ciekawość
- c) granat, grzebień, grzywa
- d) jabłko, jajko, jadalnia

13. Wyraz *poligrafia* zawiera:

- a) 5 spółgłosek
- b) 3 samogłoski
- c) 5 zgłosek
- d) 3 głoski bezdźwięczne

14. Błędnie napisano:

- a) nieuważny
- b) nierozwaga
- c) nie chce
- d) nie modnie

15. Równoważnikiem zdania jest wypowiedzenie:

- a) Chodź tu!
- b) Przejdźcie wzbronione.
- c) Zamierzał przyjść, ale zapomniał.
- d) Czy mogę wyjść?

16. Wyrazy pokrewne zawiera szereg:

- a) dom, domator
- b) błąd, omyłka
- c) mama, córka
- d) dobry, zły

17. Czasownik niedokonany jest zawarty w zdaniu:

- a) Przeczytam książkę.
- b) Poznał tę opowieść.
- c) Widział już te okolice.
- d) Przyniósł pocztówkę.

18. Prawidłowo został utworzony stopień wyższy przymiotnika:

- a) miłszy
- b) najmilszy
- c) bardziej miłszy
- d) najbardziej miły

III. LITERATURA

19. W baśniach zwykle pojawia się:

- a) pouczenie
- b) postać znana z historii
- c) smutne zakończenie
- d) czarodziejski rekwizyt

20. Dedal i Ikar wykorzystali skrzydła do ucieczki z:

- a) Aten
- b) Sparty
- c) Cypru
- d) Krety

21. Król Minos umieścił Minotaura:

- a) w pałacu
- b) wewnątrz labiryntu
- c) w grocie
- d) na szczycie Olimpu

22. Kora została porwana przez:

- a) Hefajstosa
- b) Hadesa
- c) Posejdona
- d) Aresa

23. W puszcze Pandory były:

- a) węże
- b) diamenty
- c) troski
- d) promienie słońca

24. Syzyf naraził się bogom, ponieważ:

- a) ukraść z Olimpu ogień
- b) nie chciał pracować
- c) uwięził Tanatosa
- d) uwolnił Prometeusza

25. W wierszu zazwyczaj wypowiada się:

- a) autor
- b) bohater
- c) narrator
- d) osoba mówiąca

26. W wierszu pt. „Strofy o późnym lecie” czytamy o:

- a) wypoczynku nad morzem
- b) przetworach z owoców
- c) pierwszym dniu szkoły
- d) spotkaniu z kolegą

27. We fragmencie wiersza o bazyliisku, który „Bardzo siebie się przestraszył. W najciemniejszy kąt się zaszył” zastosowano:

- a) wyraz dźwiękonaśladowczy
- b) przenośnię
- c) ożywienie
- d) uosobienie

28. W legendzie o złotej kaczce czytamy o Lutku, który daje pieniądze:

- a) swojej młodszej siostrze
- b) chorej mamie
- c) staremu żołnierzowi
- d) głodnemu dziecku

29. Syrenka z warszawskiej legendy oczarowała ludzi:

- a) odwagą
- b) mądrością
- c) sprytem
- d) śpiewem

30. Legendą jest utwór, który:

- a) ukazuje niezwykle czyny bohaterów
- b) obrazuje zdarzenia historyczne
- c) ma szczęśliwe zakończenie
- d) pokazuje walkę dobra ze złem